

Un nuevo impulso al diálogo de civilizaciones, con la ayuda de Casa Asia

Casa Asia organiza en Barcelona, los días 16 y 17 de noviembre, el II Diálogo Oriente-Occidente, un gran acontecimiento que cuenta con la colaboración de tres instituciones especialmente relevantes, UNESCO, ASEF (Fundación Asia-Europa) y el Club de Madrid, el círculo que reúne a ex jefes de Estado y presidentes de gobierno. Para la reunión, llegarán un buen número de expertos y personalidades mundiales, como la premio Nobel Shirin Ebadi, el secretario general iberoamericano Enrique V. Iglesias; Goh Chok Tong, senior minister de Singapur y número dos del gobierno; Ali Alatas, ex ministro de Asuntos Exteriores de Indonesia; Hans D'Orville, director de la Oficina de Planificación Estratégica de la UNESCO; Lee Hong Koo, ex primer ministro de Corea del Sur; Valentín Paniagua, ex presidente del Perú; Sadig Al-Mahdi, ex primer ministro del Sudán y un largo etcétera de celebridades.

Asia, destinada a jugar un papel más crucial en la iniciativa de Naciones Unidas para la Alianza de Civilizaciones

Tras ser proclamado 2001 como "Año de las Naciones Unidas para el Diálogo entre las Civilizaciones", el llamamiento del presidente Zapatero en la 59ª asamblea de la ONU a favor de una Alianza de Civilizaciones y el Diálogo Oriente-Occidente en el Forum Barcelona de 2004, este encuentro del año 2005 viene marcado por la necesidad de desarrollar la dimensión asiática. Los recientes atentados en Bali han puesto de relieve la necesidad de expandir también a Asia las directrices del Diálogo, cuyos objetivos son promover los intercambios políticos, económicos o culturales, conseguir un mayor entendimiento mutuo y, por último, desarrollar una cooperación activa y constante que permita profundizar en la democracia y erradicar la pobreza. Junto con la Alianza de Civilizaciones, los principales temas previstos para el encuentro serán el racismo, la xenofobia o los mecanismos necesarios para conseguir que la democracia sea un punto de encuentro. Serán un nuevo paso para conseguir que Barcelona se convierta en un foro permanente para el Diálogo entre Oriente y Occidente.

Balance positivo de la cuarta edición del Festival Asia

El Festival Asia 2005 se clausuró en Barcelona con un gran espectáculo de danza contemporánea de la compañía Leni Basso, que llenó la sala Maria Aurèlia Capmany del Mercat de les Flors. Un buen final para un festival que arrancó con una representación de teatro japonés Kabuki, y que ha concentrado la mayoría de sus propuestas en los espacios de la Ciutat del Teatre, entre el 5 y el 9 de octubre. Casa Asia hace un balance positivo de esta cuarta edición que ha conseguido reunir alrededor de 14.000 personas en Barcelona, sumando el público que asistió a la "Noche de Asia" en la sala La Paloma, al ciclo de cine asiático en los cines Scope y a las actividades paralelas que se celebraron en Gerona, Manresa, Badalona y la Roca del Vallés. El Círculo de Bellas Artes fue el escenario escogido para el Festival Asia en Madrid, del 29 de septiembre al 2 de octubre, también con una respuesta muy positiva por parte del público. Esta edición del festival ha supuesto un salto cualitativo y cuantitativo respecto a ediciones precedentes, ya que han participado un total de 17 compañías y grupos, 150 propuestas artísticas y más de 300 artistas. Las propuestas que han contado con una mayor expectación han sido las del Teatro Noh, Yukki Yaura, la "Noche de Asia" en la Paloma, con los japoneses Back Horn, Alaska y los indoberlineses Genetic Drugs, la representación iraní de Don Quijote y los percusionistas Saghir Doli Trio de Pakistán. La final del *Pum it up*, la oferta gastronómica asiática a cargo de 12 restaurantes, e incluso el espacio de la ludoteca y juegos asiáticos han sido otras iniciativas que han contado con el apoyo del público.

La crisis nuclear en Corea, analizada en profundidad

Casa Asia organiza el sexto seminario del Centro Español de Investigaciones Coreanas (CEIC), encuentros ya tradicionales de expertos organizados por el grupo de especialistas dirigidos por Alfonso Ojeda. Se realiza en colaboración con las fundaciones Korea y Ortega y Gasset y las embajadas de Corea y Estados Unidos los próximos 7 y 8 de noviembre, primero en Madrid y al día siguiente en Toledo. Entre los invitados, destaca Charles Pritchard, de la Brookings Institution, negociador del presidente Clinton para Corea, y el subdirector ejecutivo de KEDO (Korean Energy Development Organization), dos pesos pesados que podrán comentar en profundidad el problema de seguridad más candente en Asia en estos momentos.

Puesta en marcha de la Tribuna Filipinas, tras Japón y China

Filipinas será el siguiente país que cuente con un encuentro bilateral periódico con España, los próximos 30 de noviembre y 1 de diciembre. El éxito de los Foros hispano-japonés e hispano-chino (ambos con un funcionamiento ya asentado tras haber comenzado de forma muy diferente; el primero, por iniciativa privada, y el segundo por impulso público) está conduciendo a intensificar este tipo de encuentros con participación de interesados, especialistas y destacados representantes de la sociedad civil que desean compartir y aprender experiencias mutuas. Durante esos días, el objetivo principal será intercambiar experiencias, aprender de los problemas ajenos y debatir sobre cómo mejorar los contactos entre España y Filipinas en los planos más diversos. Aunque desde la II Guerra Mundial apenas han pasado de la retórica, las relaciones tienen un inmenso potencial.

Un thriller en Malasia

La muerte de un contratista español de las torres Petronas, casado con una mujer amante de otro contratista compatriota, da comienzo a una novela de suspense, *Kuala Lumpur* (Barcelona, Seix Barral, 2005). Su autor, Carles Casajuana, ha escrito un verdadero pasapágina que permite, en tanto se resuelve una trama complicada por las sospechas oficiales de crimen pasional a lo *Carmen* de Bizet, comprender cómo funciona la política (y los trapos sucios) de la vida diaria y de los negocios en Malasia. Embajador de España en Malasia a fines de la década de 1990, Casajuana, como Pessoa, gusta de "palabrear" y ya ha escrito media docena de novelas y un ensayo, en algunas ocasiones utilizando también como escenario sus destinos, pero utilizando en este caso la fórmula más original. No es el único diplomático que ha publicado sus experiencias sobre Asia. Luis Valera, hijo del famoso escritor, también escribió a principios de siglo *Sombras Chinescas. Recuerdos de un viaje al Celeste Imperio*, tras haber llegado a China al poco de la insurrección bóxer, un libro que acaba de ser reeditado en la editorial Naúsica. info@nausicaedicion.com

CUINASIA, un acercamiento a la cocina asiática más exigente

Aunque aún faltan restaurantes familiares de comida vietnamita, tailandesa o indonesia, tan ubicuos en otros territorios, la comida es, seguramente, donde el acercamiento español a Asia ha sido más espectacular. Los tiempos de los rollitos de primavera, el arroz tres delicias y el cerdo agridulce en exclusiva han sido ya superados y el abanico de cocinas asiáticas en España se ha ampliado. Tanto en países de procedencia como de las formas más diversas, ya sea por la entrada de las polémicas comidas-fusión como por la influencia de cocineros como Ferran Adrià, quien ha declarado que la más intensa experiencia de su vida en cuanto a sabores la vivió en Japón. Así, en Barcelona, que celebra el Any de la Gastronomia, tendrá lugar el primer congreso de Cocina y Cultura Asiáticas entre el 7 y el 10 de noviembre, con degustaciones, demostraciones de técnicas de cocina (al vapor, salsas, *curries*, preparación de pescado vivo o picantes) y explicaciones sobre productos (arroz, especias, dulces, soja o té). Estarán a cargo de algunos de los chefs más afamados de India, Japón, Tailandia y China, pero también expertos de primera fila en comida asiática, todos ellos autores de libros sobre cocina asiática.

CineAsia, una revista asentada

Es más normal ver iniciativas que empiezan a ser ofertas consolidadas y CineAsia, la "primera revista de cine asiático en España", ya puede presumir de lo segundo. Dirigida desde Barcelona por Domingo López y con un grupo de redactores excelentes, CineAsia ya ha llegado a un año de vida a lo largo de siete números publicados bimestralmente al precio de 5 euros, con sesenta páginas tras haber aumentado ocho páginas en el último número. El público cada vez más enterado o la demanda en aumento -y la publicidad que genera- son razones obvias para explicar la existencia de la revista, al igual que del creciente número de libros sobre cine asiático, como *Yakuza Cinema*, *Crisantemos y dragones*, de Carlos y Daniel Aguilar (Madrid, Calamar, 2005). Pero las personas dispuestas a dedicar esfuerzos en un proyecto tan arriesgado son impresionables. cineasia.net

Artículos académicos gratuitos en la Red

La revista *Early Modern Japan: An Interdisciplinary Journal*, anuncia que pone en la red todos sus contenidos (<http://emjnet.osu.edu/EMJContentFolders/EMJBackIssues/BackIssuesOn-line.htm>) y que desde ahora todos serán digitales en exclusiva, mientras que la *Modern Chinese Literature and Culture* también publica en la web sus reseñas (<http://mclc.osu.edu/rcr/reviews.htm>) y la *Revista Española del Pacífico* está disponible en el Cervantes Virtual (<http://www.cervantesvirtual.com/hemeroteca/estpacifico/>). La posibilidad de conseguir gratis artículos de este tipo ha sido limitada a los usuarios de universidades que permiten acceso a páginas como www.jstor.com (*The scholarly journal archive*), pero es previsible un acceso cada vez más libre, tanto por estas iniciativas como por los cambios que desencadenará la reciente disposición del gobierno estadounidense para que los resultados de las investigaciones financiadas con dinero federal sean accesibles en la red de forma gratuita.

Micronesia recuerda el período español

Las islas Palaos, que cuentan con uno de los paisajes candidato a la octava maravilla del planeta, y cuyas aguas han sido declaradas recientemente reserva de la biosfera, tienen una prolongada relación con España. Ruy López de Villalobos, en 1543, se convirtió en su primer contacto con Occidente; en el siglo XIX legó una breve colonización que dejó préstamos lingüísticos como *ikelesia*, *escoba* o *martillo*; en el siglo XX, hasta la II Guerra Mundial, los misioneros jesuitas españoles fueron los predominantes y en 1992, por último, observaron que el nombre del país en inglés (Palau) se proyectaba a todo el mundo gracias al estadio donde se celebraron los Juegos Olímpicos de Barcelona. La muerte en 1998 del último misionero español, Juan Bizcarra, fue tratada como funeral de estado, con asistencia del presidente. Y en la actualidad, aprovechando el décimo aniversario de las relaciones diplomáticas, se celebra una exposición en el Belau National Museum de Koror con fotografías y recuerdos del período español en la que destaca especialmente la primera fotografía conocida de un palauano, Aukolope, llevado a España a los 14 años y protegido por la reina Isabel II. El comisario de la exposición, Carlos Madrid, ha aprovechado para profundizar sus investigaciones históricas entrevistando a una palauana centenaria con tatuajes en las manos, una práctica que abolieron los japoneses tras su llegada en 1917. En Guam, por su lado, ha sido reeditado en inglés por el MARC (Micronesian Area Research Center, adscrito a la Universidad de Guam) el libro escrito en 1683 por Francisco García sobre el santo más venerado de los isleños, *Life and Martyrdom of Diego Luis de Sanvitores*, SJ (Vida y martirio del venerable padre Diego Luis de Sanvitores, Mangilao, 2004)

Las estatuas de Bamiyan, recreadas

Uno de los actos más execrables del fanatismo talibán fue la destrucción de las estatuas de Buda, de cerca de milenio y medio de antigüedad, en el valle de Bamiyán, respondido desde el mundo budista con una contención admirable. Ahora, con apoyo de UNESCO, el artista japonés Hiro Yamagata planea recrear artísticamente las estatuas destruidas en ese mismo desierto proyectando sobre las acantiladas del desierto sombras de neón de diferentes colores, en medio de la oscuridad de la noche. Yamagata es bien conocido en España desde que realizara un espectáculo especialmente sugerente basado en rayos láser en el Museo Guggenheim, en el verano de 2004.

Un nou impuls al diàleg de civilitzacions, amb l'ajuda de Casa Àsia

Casa Àsia organitza a Barcelona, els dies 16 i 17 de novembre, el II Diàleg Orient-Occident, un gran esdeveniment que compta amb la col·laboració de tres institucions especialment rellevants: UNESCO, ASEF (Fundació Àsia-Europa) i el Club de Madrid, el cercle que reuneix a excaps d'Estat i a presidents de govern. Per a la reunió, arribaran un bon nombre d'experts i de personalitats mundials, com ara la premi Nobel Shirin Ebadi, el secretari general iberoamericà Enrique V. Iglesias; Goh Chok Tong, *senior minister* de Singapur i número dos del govern; Ali Alatas, exministre d'Afers Exteriors d'Indonèsia; Hans D'Orville, director de l'Oficina de Planificació Estratègica de la UNESCO; Lee Hong Koo, exprimer ministre de Corea del Sud; Valentín Paniagua, expresident del Perú; Sadig Al-Mahdi, exprimer ministre del Sudan i un llarg etcètera de celebritats.

Àsia, destinada a jugar un paper més crucial en la iniciativa de Nacions Unides per a l'Aliança de Civilitzacions

Després que 2001 fos proclamat "Any de les Nacions Unides per al Diàleg entre les Civilitzacions", la crida del president Zapatero a la 59a assemblea de l'ONU a favor d'una Aliança de Civilitzacions i el Diàleg Orient-Occident al Fòrum Barcelona de 2004, aquesta trobada de l'any 2005 està marcada per la necessitat de desenvolupar la dimensió asiàtica. Els recents atemptats a Bali han posat de relleu la necessitat d'expandir també a Àsia les directrius del Diàleg, els objectius del qual són promoure els intercanvis polítics, econòmics o culturals, aconseguir una entesa mútua més gran i, per últim, desenvolupar una cooperació activa i constant que permeti aprofundir en la democràcia i eradicar la pobresa. Juntament amb l'Aliança de Civilitzacions, els principals temes previstos per a la trobada seran el racisme, la xenofòbia o els mecanismes necessaris per aconseguir que la democràcia sigui un punt de trobada. Seran un nou pas per tal que Barcelona esdevingui un fòrum permanent per al Diàleg entre Orient i Occident.

Balanç positiu de la quarta edició del Festival Àsia

El Festival Àsia 2005 es va cloure amb un gran espectacle de dansa contemporània de la companyia Leni Basso, que va omplir la sala Maria Aurèlia Capmany del Mercat de les Flors. Un bon final per a un festival que va arrencar amb una representació de teatre japonès Kabuki i que ha concentrat la majoria de les seves propostes en els espais de la Ciutat del Teatre, entre el 5 i el 9 d'octubre. Casa Àsia fa un balanç positiu d'aquesta quarta edició que ha aconseguit reunir al voltant de 14.000 persones a Barcelona, a més del públic que va assistir a la "Nit d'Àsia" a la sala La Paloma, al cicle de cinema asiàtic als cinemes Scope i a les activitats paral·leles que es van celebrar a Girona, Manresa, Badalona i La Roca del Vallès. El Círculo de Bellas Artes va ser l'escenari escollit per al Festival Àsia a Madrid, del 29 de setembre al 2 d'octubre, també amb una resposta molt positiva per part del públic. Aquesta edició del festival ha suposat un salt qualitatiu i quantitatiu respecte a edicions precedents, ja que hi han participat un total de 17 companyies i grups, 150 propostes artístiques i més de 300 artistes. Les propostes que han comptat amb una major expectació han estat les del Teatre Noh, Yukki Yaura, la "Nit d'Àsia" a La Paloma, amb els japonesos Back Horn, Alaska i els indoblinesos Genetic Drugs, la representació iraniana de Don Quixot i els percussionistes Saghir Doli Trio del Pakistan. La final del *Pum it up*, l'oferta gastronòmica asiàtica a càrrec de 12 restaurants i, fins i tot, l'espai de la ludoteca i jocs asiàtics han estat altres iniciatives que han comptat amb el suport del públic.

La crisi nuclear a Corea, analitzada en profunditat

Casa Àsia organitza el sisè seminari del Centre Espanyol d'Investigacions Coreanes (CEIC), trobades ja tradicionals d'experts organitzades pel grup d'especialistes dirigits per Alfonso Ojeda. Es realitza en col·laboració amb les fundacions Korea i Ortega y Gasset i les ambaixades de Corea i dels Estats Units els propers 7 i 8 de novembre, primer a Madrid i el dia següent a Toledo. Entre els convidats, destaca Charles Pritchard, de la Brooking Institution, negociador del president Clinton per a Corea, i el sotsdirector executiu de KEDO (Korean Energy Development Organization), dos pesos pesats que podran comentar en profunditat el problema de seguretat més candent a Àsia en aquests moments.

Posada en marxa de la Tribuna Filipines, després del Japó i de la Xina

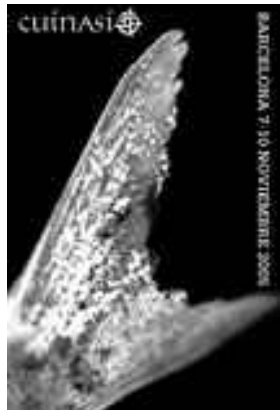
Filipines serà el següent país que compti amb una trobada bilateral periòdica amb Espanya, el propers 30 de novembre i 1 de desembre. L'èxit dels fòrums hispanojaponès i hispanoxinès (ambdós amb un funcionament ja assentat després d'haver començat de forma molt diferent; el primer, per iniciativa privada, i el segon per impuls públic) porta a intensificar aquest tipus de trobades amb participació d'interessats, especialistes i destacats representants de la societat civil que desitgen compartir i aprendre experiències mútues. Durant aquests dies, l'objectiu principal serà intercanviar experiències, aprendre dels problemes aliens i debatre sobre com millorar els contactes entre Espanya i Filipines en els àmbits més diversos. Tot i que des de la II Guerra Mundial gairebé no han passat de la retòrica, les relacions tenen un immens potencial.

Un thriller a Malàisia

La mort d'un contractista espanyol de les torres Petronas, casat amb una dona amant d'un altre contractista compatriota, dona inici a una novel·la de suspens, *Kuala Lumpur* (Barcelona, Seix Barral, 2005). El seu autor, Carles Casajuana, ha escrit un autèntic passa-pàgines que permet, mentre es resol una trama complicada per les sospites oficials de crim passional a l'estil de *Carmen* de Bizet, comprendre com funciona la política (i els draps bruts) de la vida diària i dels negocis a Malàisia. Ambaixador d'Espanya a Malàisia a final de la dècada dels 90, a Casajuana, igual que a Pessoa, li agrada jugar amb les paraules i ja ha escrit mitja dotzena de novel·les i un assaig, on de vegades fa servir els seus destins com escenari, però en aquest cas utilitza la fórmula més original. No és l'únic diplomàtic que ha publicat les seves experiències sobre Àsia. Luis Valera, fill del famós escriptor, també va escriure a principis de segle *Sombras Chinescas. Recuerdos de un viaje al Celeste Imperio*, en arribar a la Xina poc després de la insurrecció bòxer, un llibre que acaba de ser reeditat a l'editorial Nausica. info@nausicaedicion.com

CUINÀSIA, un acostament a la cuina asiàtica més exigent

Tot i que encara falten restaurants familiars de menjar vietnamita, tailandès o indonesi, tan ubics en altres territoris, el menjar és, segurament, on l'acostament espanyol a Àsia ha estat més espectacular. L'època dels rotllets de primavera, l'arròs tres delícies i el porc agredolç en exclusiva ja han estat superats i el ventall de cuines asiàtiques a Espanya s'ha ampliat. Tant als països de procedència com de les formes més diverses, ja sigui per l'entrada de la polèmica cuina de fusió com per la influència de cuiners com Ferran Adrià, que ha declarat que al Japó va viure l'experiència més intensa de la seva vida pel que fa a sabors. Així, a Barcelona, que celebra l'Any de la Gastronomia, tindrà lloc el primer congrés de cuina i cultura asiàtiques entre el 7 i el 10 de novembre, amb degustacions, demostracions de tècniques de cuina (al vapor, salses, *curries*, preparació de peix viu o picants) i explicacions sobre productes (arrossos, espècies, dolços, soja o te). Aniran a càrrec d'alguns dels xefs de més nom de l'Índia, el Japó, Tailàndia i la Xina, però també experts de primera fila en menjar asiàtic, tots ells autors de llibres sobre cuina asiàtica.

CineÀsia, una revista assentada

És més normal veure iniciatives que comencen a ser ofertes consolidades i CineÀsia, la "primera revista de cinema asiàtic a Espanya", ja pot presumir de la segona afirmació. Dirigida des de Barcelona per Domingo López i amb un grup de redactors excel·lents, CineÀsia ja ha arribat a un any de vida al llarg de set números publicats bimestralment al preu de 5 euros, amb seixanta pàgines després d'haver-lo augmentat en vuit al darrer número. El públic cada vegada més entès o la demanda en augment –i la publicitat que en genera– són raons òbvies per explicar l'existència de la revista, igual que del creixent nombre de llibres sobre cinema asiàtic, com *Yakuza Cinema*, *Crisantemos y dragones*, de Carlos i Daniel Aguilar (Madrid, Calamar, 2005). Però les persones disposades a dedicar esforços en un projecte tan arriscat són imprescindibles. cineasia@cineasia.net

Articles acadèmics gratuïts a la Xarxa

La revista *Early Modern Japan: An Interdisciplinary Journal*, anuncia que posa a la xarxa tots els seus continguts (<http://emjnet.osu.edu/EMJContentFolders/EMJBackIssues/BackIssuesOn-line.htm>) i que des d'ara tots seran digitals en exclusiva, mentre que la *Modern Chinese Literature and Culture* també publica al web les seves ressenyes (<http://mlc.osu.edu/rc/reviews.htm>) i la *Revista Española del Pacífico* està disponible al Cervantes Virtual (<http://www.cervantesvirtual.com/hemeroteca/estpacifico/>). La possibilitat d'aconseguir gratuïtament articles d'aquest tipus ha estat limitada als usuaris d'universitats que permeten accés a pàgines com www.jstor.com (*The scholarly journal archive*), però és previsible un accés cada cop més lliure, tant per aquestes iniciatives com pels canvis que desencadenarà la recent disposició del govern nord-americà perquè els resultats de les investigacions finançades amb diners federal siguin accessibles a la xarxa de forma gratuïta.

Micronèsia recorda el període espanyol

Les illes Palau, que compten amb un dels paisatges candidat a l'octava meravella del planeta i que té unes aigües que han estat declarades recentment reserva de la biosfera, tenen una llarga relació amb Espanya. Ruy López de Villalobos, el 1543, es va convertir en el seu primer contacte amb Occident; al segle XIX va llegar a Espanya una breu colonització que va deixar préstecs lingüístics al castellà com ara *ikelesia*, *escoba* o *martillo*; al segle XX, fins a la II Guerra Mundial, van predominar els missioners jesuïtes espanyols i el 1992, finalment, van observar que el nom del país en anglès (Palau) es projectava a tot el món gràcies a l'estadi on es va celebrar els Jocs Olímpics de Barcelona. La mort el 1998 del darrer missioner espanyol, Juan Bizcarra, va ser tractada com a funeral d'estat, amb assistència del president. I, actualment, amb ocasió del desè aniversari de les relacions diplomàtiques, se celebra una exposició al Belau National Museum de Koror amb fotografies i records del període espanyol en què destaca especialment la primera fotografia coneguda d'un palauà, Aukolope, portat a Espanya als 14 anys i protegit per la reina Isabel II. El comissari de l'exposició, Carlos Madrid, ha aprofitat per aprofundir les seves investigacions històriques amb una entrevista a una palauana centenària amb tatuatges a les mans, una pràctica que els japonesos van abolir després de la seva arribada el 1917. Per altra banda, el llibre *Life and Martyrdom of Diego Luis de Sanvitores, SJ (Vida i martiri del venerable pare Diego Luis de Sanvitores, Mangilao, 2004)*, escrit el 1683 per Francisco Garcia sobre el sant més venerat dels illencs, ha estat reeditat en anglès a Guam pel MARC (Micronesian Area Research Center, adscrit a la Universitat de Guam).

Les estàtues de Bamiyan, recreades

Un dels actes més execrables del fanatisme talibà va ser la destrucció de les estàtues del món budista amb una contenció admirable. Ara, amb el suport de la UNESCO, l'artista japonès Hiro Yamagata planeja recrear artísticament les estàtues destruïdes en aquell desert projectant sobre els penya-segats del desert ombres de neó de diferents colors, enmig de la foscor de la nit. Yamagata és ben conegut a Espanya d'ençà que va realitzar un espectacle especialment suggeridor basat en raigs làser al Museu Guggenheim, a l'estiu de 2004.